

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/58/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213216780
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4213216780.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: G. Q., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., L. út X/A, P. H., občianka X. H., zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., Pohraničná 4, Komárno, IČO: 36 721 123, zastúpená konateľom JUDr. Romanom Blažekom, advokátom, proti odporcovi: I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., S. Gy. XX, P. H., občan P. H., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: I. Q., nar. XX.XX.XXXX, Q. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 9P/262/2013-6 zo dňa 13.08.2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 103, § 104 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP/, čl. 3, čl. 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že navrhovateľka podala dňa 05.08.2013 na Okresný súd Komárno návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: I. Q., nar. XX.XX.XXXX a Q. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX. Z obsahu podaného návrhu vyplynulo, že navrhovateľka sa od septembra 2012 s oboma dcérami, ku ktorým úpravu styku zároveň žiada, zdržiava v W., kde aj obe chodia do školy. Miestom posledného spoločného bydliska manželov bolo mesto O. v Maďarskej republike. Odporca, ktorý je štátnym príslušníkom Maďarskej republiky žije naďalej v Komárome. Dospel k záveru, že keďže ani jeden z manželov nemá v súčasnosti na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, štátnym príslušníkom Slovenskej republiky je len navrhovateľka, nie je pre založenie právomoci slovenských súdov splnená ani jedna z alternatívnych podmienok ustanovených článkom 3 Nariadenia Rady vo veci rozvodu. Ďalej dospel k záveru, že s poukazom na navrhovateľkou tvrdené skutočnosti ohľadne súčasného dlhodobého pobytu detí na území Maďarskej republiky je miestom obvyklého pobytu maloletých detí v zmysle článku 8 Nariadenia Rady Maďarská republika a preto nemá právomoc ani na prejednanie úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Vzhľadom na skutočnosti, že navrhovateľka, odporca, ako aj ich maloleté deti majú obvyklý pobyt v Maďarskej republike, právomoc na vedenie konania o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom prináleží v tomto prípade len súdom Maďarskej republiky. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala včas odvolanie navrhovateľka. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázala na článok 12 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, ktorý podľa jej názoru zostal súdom prvého stupňa bez povšimnutia.

Zároveň uviedla, že ani jeden z účastníkov nevzniesol námietku proti súdnej právomoci, keďže obaja účastníci súhlasia, aby konanie o rozvod bolo prejednávané na území Slovenskej republiky. Ďalej uviedla, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby vec bola prejednaná na území SR, nakoľko tak ako navrhovateľka aj obe maloleté deti sú štátnymi príslušníkmi SR a je tu vôľa oboch rodičov podrobiť sa právomoci súdov v SR. Spolu s odvolaním navrhovateľka pripojila čestné prehlásenie odporcu, v ktorom výslovne súhlasí, aby bola predmetná vec prejednávaná Okresným súdom Komárno.

K odvolaniu navrhovateľky sa odporca nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd /§ 10 ods. 1 OSP/ preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc súdy členského štátu

a) na ktorého území:

- majú manželia obvyklý pobyt, alebo
- manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva, alebo
- má odporca obvyklý pobyt, alebo
- v prípade spoločnej žiadosti, má niektorý z manželov obvyklý pobyt, alebo
- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním návrhu, alebo
- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je buď štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska tam má „domicil“;

b) ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, ak tam majú obaja manželia „domicil“.

Podľa čl. 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Podľa čl. 8 ods. 2 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa čl. 12 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluky alebo anulovania manželstva, majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práva povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak:

a) aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu

a

b) manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Podľa § 103 ods. 1 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 prvá veta OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Postup podľa § 104 ods. 1 prvá veta prichádza do úvahy vtedy, ak konanie vykazuje také vady, ktoré bránia tomu, aby súd mohol vo veci konať a vydať rozhodnutie vo veci samej. Bude to tak vždy, ak sa na súde uplatňuje vec, ktorá nepatrí do právomoci súdu. V takomto prípade súd vždy uznesením konanie zastaví.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 169 ods.1 OSP, týmto svojim postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Je tomu tak z dôvodu, že uznesenie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Nepreskúmateľnosť odvolací súd videl v tom smere, že súd prvého stupňa sa pri určení svojej právomoci v odôvodnení rozhodnutia zaoberal výlučne všeobecnou právomocou, ktorú určoval len podľa článku 3 a článku 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, pričom sa vôbec nezaoberal odsekom 2 článku 8, z ktorého je možné vyvodiť, že odsek 1 sa uplatňuje s výhradou článkov 9, 10 a 12. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa prednostne neskúmal, či vzhľadom na tvrdené skutkové dôvody návrhu navrhovateľky /z ktorých je možné usudzovať závery pre danosť právomoci súdu vo veci, resp. pre nedostatok právomoci súdu vo veci/, nedošlo napr. k dohode o súdnej právomoci podľa článku 12 ods. 1 vyššie citovaného nariadenia. Súd prvého stupňa sa v ďalšom konaní bude zaoberať postojom odporcu k právomoci tohto súdu a vysporiada sa s navrhovateľkou predloženým čestným prehlásením odporcu, v ktorom uvádza, že výslovne súhlasí, aby bola predmetná vec prejednávaná Okresným súdom Komárno.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.